

11.04.2017

Lsp/2

2 Liikenteen kehitys Helsingissä vuonna 2016 (a-asia)

HEL 2017-003541 T 08 00 00

Hankenumero 0861_3

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen Helsingin liikenteen kehityksestä vuonna 2016.

Tiivistelmä

Niemen rajalla joukkoliikenteen osuus oli syysarkipäivän henkilöliikenteestä 68,3 prosenttia. Osuus kasvoi prosenttiyksikön vuodesta 2015. Aamuliikenteessä keskustaan suuntautuvasta liikenteestä joukkoliikenteen osuus oli 74,4 % vuonna 2016. Joukkoliikenteen osuus kasvoi 0,1 prosenttiyksikköä. Poikittaisliikenteen laskentalinjoilla joukkoliikenteen osuus oli 23,0 %, mikä on 1,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2015.

Pyöräilijöitä oli vuoden aikana yhteensä 3 % enemmän pyöräliikenteen konelaskentapisteissä kuin vuonna 2015. Toukokuu oli vuoden vilkkain pyöräilykuukausi.

Autoliikenteen määrät vähenivät niemen rajalla prosenttin, kaupungin rajalla 3 % ja poikittaisliikenteessä 4 % verrattuna edelliseen vuoteen. Kantakaupungin rajalla autoliikennemäärät kasvoivat prosenttin. Merkittävin selittäjä kaupungin rajan ja poikittaisliikenteen vähenemiseen oli Kehä I:n tietyömaa Espoon rajan ja Vihdintien välillä.

Helsingin liikenteessä oleva automäärä oli vuoden 2016 lopussa vajaat kaksi prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Liikennekäytössä olevia henkilöautoja oli 330 tuhatta asukasta kohti, vajaat puoli prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Henkilöliikenteen, jalankulun, pyöräliikenteen sekä autoliikenteen kehitystä seurataan jatkuvilla ja määrääjain toistettavilla laskennoilla. Liikenne- ja matkustajamäärien sekä autokannan muutokset kootaan vuosittain julkaisuun "Liikenteen kehitys Helsingissä". Liikennettä seurataan mm. Helsingin niemen rajalla, kantakaupungin rajalla sekä poikittaislaskentalinjalla. Niemen raja kulkee Hakaniemen sillalta Hesperian puiston kautta Lauttasaaren sillalle. Kantakaupungin raja kulkee

Länsiväylältä Hakamäentien kautta Kulosaaren sillalle. Karttakuva rajoista löytyy liitteenä olevasta esitteestä.

Tuloksista laadittu yhteenvetoesite löytyy kaupunkisuunnitteluviraston Internet-sivuilta kohdasta Liikennelaskennat.

www.hel.fi/www/Helsinki/fi/kartat-ja-liikenne/kadut-ja-liikennesuunnitelu/tutkimus-ja-tilastot

Henkilöliikenteen kulkumuoto-osuudet niemen rajalla

Syysarkipäivänä niemen rajan ylitti henkilöautolla ja joukkoliikennevälineillä molemmat suunnat yhteen laskien noin 706 000 henkilöä. Joukkoliikenteen matkustajia oli 3 % enemmän ja henkilöautoilla matkustavia oli prosentin vähemmän kuin vuotta aiemmin. Joukkoliikenteen osuus oli 68,3 % ja se kasvoi prosenttiyksikön vuodesta 2015. Kymmenessä vuodessa niemen rajan ylittävä joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 8 % (35 500 henkilöä) ja henkilöautoilla matkustavien vähentynyt 18 % (47 900 henkilöä).

Syksyn aamuliikenteessä arkisin klo 6 - 9 niemen rajan ylitti keskustan suuntaan henkilöautolla ja joukkoliikennevälineillä noin 90 100 henkilöä. Joukkoliikenteen matkustajia oli 2 % enemmän ja henkilöautoilla matkustavia oli prosentin enemmän kuin vuonna 2015. Joukkoliikenteen osuus 74,4 % oli 0,1 % -yksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Kaupunkisuunnitteluviraston toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettua 0,2 prosenttiyksikön kasvua edellisvuoden toteutuneeseen osuuteen verrattuna ei saavutettu. Kymmenessä vuodessa niemen rajan ylittävä joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 5 % (2 900 henkilöä) ja henkilöautoilla matkustavien vähentynyt 14 % (3 800 henkilöä).

Poikittaisen henkilöliikenteen kulkumuoto-osuudet

Poikittaisliikenteessä syysarkipäivänä henkilöautoilla ja joukkoliikennevälineillä matkusti noin 361 000 henkilöä. Joukkoliikenteen osuus 23 % oli 1,8 % -yksikköä suurempi kuin vuonna 2015. Kaupunkisuunnitteluviraston toiminnallisena tavoitteena oleva 0,2 % -yksikön kasvu edellisvuoden toteutuneeseen osuuteen siis saavutettiin.

Jalankulku

Aleksanterinkadun mittauspisteen ohitti vuoden 2016 aikana 3,77 miljoonaa jalankulkijaa. Määrä laski 1,5 prosenttia vuodesta 2015, jolloin jalankulkijoita oli yhteensä 3,83 miljoonaa. Keskimäärin vuorokaudessa jalankulkijoita oli 10 300 vuonna 2016 ja 10 500 vuonna 2015. Vuoden 2016 vilkkain kävelykuukausi Aleksilla oli joulukuu, jolloin jalankulkijoita oli keskimäärin 13 600 vuorokaudessa. Vuonna 2015 jalankulkijoita oli

eniten heinäkuussa. Vuonna 2016 marras- ja joulukuu olivat selvästi vilkkaampia kuin vuonna 2015.

Pyöräliikenne

Käsinlaskentojen mukaan niemen rajan ylitti 31 800 pyöräilijää kesäkuun arkipäivänä. Määrä oli 13 % suurempi kuin edellisvuonna. Kymmenessä vuodessa niemen rajalla havaittu pyöräilijöiden määrä on lisääntynyt 49 %. Kantakaupungin rajan ylitti kesäkuun laskennoissa 31 300 pyöräilijää arkivuorokautena. Edelliseen laskentavuoteen 2013 nähden pyöräliikenne väheni 5 % kantakaupungin rajalla, mutta oli kuitenkin vilkkaampaa kuin vuonna 2010. Koneellisesti laskettavien kohteiden mukaan pyöräilijöiden lukumäärä kasvoi yhteensä 3 % vuodesta 2015. Toukokuu oli vuoden vilkain pyöräilykuukausi.

Autoliikenne

Vuoden 2016 syksyn keskimääräisenä arkivuorokautena ylitti Helsingin niemen rajan 215 000, kantakaupungin rajan 343 000, kaupungin nykyisen rajan 622 000 ja poikittaislinjan 232 000 moottoriajoneuvoa. Luvuissa ovat mukana henkilö-, paketti-, kuorma- ja linja-autot sekä raitiovaunut.

Helsingin niemen rajan autoliikenteen määrät olivat suurimmillaan vuonna 1988. Sen jälkeen liikennemäärien trendi on ollut laskeva. Vuonna 2016 niemen rajan liikennemäärä oli 22 % pienempi kuin huippuvuonna. Viimeisen kymmenen vuoden aikana liikennemäärät ovat pudonneet 15 % ja viimeisen viiden vuoden aikana laskua on ollut 9 %. Viimeisen vuoden aikana niemen rajan autoliikenteen määrät ovat laskeutuneet yhden prosentin.

Kantakaupungin rajalla vilkasliikenteisin vuosi oli 2001. Vuonna 2016 liikennemäärä oli 9 % pienempi kuin huippuvuonna. Vuodesta 2006 kantakaupungin rajan liikenne on vähentynyt 8 % ja vuodesta 2011 kolme prosenttia. Vuodesta 2015 kantakaupungin rajan liikennemäärät ovat kasvaneet yhden prosentin. Kasvu kohdistui koilliselle sektorille (Ratapihantie - Mäkelänkatu - Hämeentie - Hermannin rantatie), jossa liikennemäärät kasvoivat 4 %.

Kaupungin rajan liikennemäärät ovat olleet pääosin kasvussa koko mitaushistorian ajan. Kasvu taittui pienoiseen laskuun 1990-luvun alun lamavuosina kunnes kääntyi jälleen nousuun vuosikymmenen puolivälissä. Vuosina 2008 ja 2013 tapahtuivat pienet notkahdukset, joiden jälkeen liikennemäärät kääntyivät seuraavana vuotena jälleen nousuun. Vuodesta 2006 kaupungin rajan liikennemäärät ovat nousseet 4 %. Kasvu on kohdistunut koilliselle (Tuusulanväylän ja Lahdenväylän välinen käytävä) ja itäiselle (Porvoonväylän itäpuoli) sektorille. Vuonna

2016 kaupungin rajan liikennemäärät vähenivät 3 % verrattuna edelliseen vuoteen. Muutos on todennäköisesti tilapäinen ja liikennemäärät kasvavanevat jälleen Kehä I:n tietöiden valmistuessa.

Poikittaislaskentalinjalla autoliikenteen määrät ovat olleet suurimmillaan vuonna 2007. Poikittaisliikenteen määrät ovat laskeneet viimeisen kymmenen vuoden aikana 6 % ja viimeisen viiden vuoden aikana 7 %. Vuonna 2016 poikittaisen autoliikenteen määrä oli 4 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Kun tarkastellaan kaikkien neljän laskentalinjan autoliikennemääriä yhteensä, on laskua 2 % vuodesta 2015. Viimeisen viiden vuoden aikana laskentalinjojen yhteenlasketut autoliikennemäärät ovat pudonneet 4 % ja viimeisen kymmenen vuoden aikana 5 %.

Helsingin autokanta

Ajoneuvokanta sisältää kaikki ajoneuvoliikennerekisterissä olevat ajoneuvot. Liikennekäytössä olevat ajoneuvot sisältävät vain ajoneuvot, joita ei ollut merkitty liikennekäytöstä poistetuiksi tilaston poikkileikkauksajankohtana. Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli rekisteröity 304 000 autoa, joista liikennekäytössä oli 240 000. Henkilöautoja oli rekisterissä 260 000 ja liikennekäytössä 210 000. Liikennekäytössä olevien autojen osuus kaikista autoista on Helsingissä laskenut vuosi vuodelta.

Rekisteröityjen henkilöautojen määrä 1 000 asukasta kohti eli henkilöautotiheys oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa 410. Henkilöautotiheys kasvoi 1,5 % edellisestä vuodesta.

Liikennekäytössä oli 330 henkilöautoa 1 000 asukasta kohden. Muissa pääkaupunkiseudun kunnissa liikennekäytössä oli 438 henkilöautoa 1 000 asukasta kohden (Espoon, Kauniaisten ja Vantaan keskiarvo). Koko Manner-Suomen keskiarvo oli 480 henkilöautoa 1 000 asukasta kohden. Helsingin lukema on siis melko alhainen verrattuna näihin verrattuna. Edellisestä vuodesta kasvua oli 0,4 %. Tämä oli ensimmäinen kerta sitten vuoden 2011, kun liikenteessä olevien autojen määrä asukaslukuun suhteutettuna kasvoi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Petri Blomqvist, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37398
petri.blomqvist(a)hel.fi
Eeva Kostiainen, liikennetutkija, puhelin: 310 37099
eeva.kostiainen(a)hel.fi

Liitteet

11.04.2017

Lsp/2

1 Liikenteen kehitys Helsingissä 2016 -esite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano